اخبار

بیانیه جدید سپاه:

خطا نکنید، پشیمان می‌شوید

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بیانیه‌ای به مناسبت گرامیداشت هفته دفاع‌مقدس تجربه دفاع‌مقدس اول و دوم را کنار هم قرار داد و بازدارندگی مؤثر را محصول آمادگی دائمی، خلاقیت در طراحی راهبرد، تاکتیک و عملیات در نبرد با دشمنان و توسعه مستمر فناوری‌ها و سامانه‌های پیشرفته دفاعی و نظامی در همه عرصه‌ها دانست. در این بیانیه آمده است: روند توان‌افزایی نیروهای مسلح در حوزه‌های مختلف متوقف نخواهد شد و در صورت بروز هرگونه خطای محاسباتی جدید و تجاوزگری از سوی دشمن، جمهوری اسلامی ایران پاسخ مهلک و عبرت‌آموز خواهد داد.

رئیس‌جمهور:

عملگرایی لازم است

مسعود پزشکیان در جریان سفر به چین به منظور شرکت در بیست و پنجمین نشست سران سازمان همکاری شانگهای، در گفت‌وگویی با شبکه تلویزیون مرکزی این کشور، به تشریح ابعاد مختلف روابط ایران و چین، تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی و مهم‌ترین مسائل جاری پرداخت. خلاصه کوتاهی از این گفت‌وگو پیش از این منتشر شده بود اما این گفت‌وگو به تازگی به صورت کامل از این شبکه پخش شده است. رئیس‌جمهور درباره توافق راهبردی ۲ کشور تصریح می‌کند: آنچه مطرح شده، یک بسته کامل است و اگر همه اجزای این بسته به طور کامل اجرا شود، آنگاه می‌توان به اهدافی که رئیس‌جمهور چین مطرح کرده دست یافت اما اگر تنها بخشی از آن اجرا شود و بخش‌های دیگر اجرا نشود، رسیدن به آن اهداف از نظر علمی امکانپذیر نخواهد بود. وی همچنین لازمه تحقق ایده حکمرانی جهانی را عملگرایی خواند. در نگاه او، لازم است راهکارها و سازوکارهایی طراحی شود تا آنچه به‌عنوان تعهد و چارچوب به امضا می‌رسد، در عمل نیز به اجرا درآید. معمولاً در دیپلماسی، توافقاتی روی کاغذ نوشته می‌شود اما به مرحله عمل نمی‌رسد. اگر قرار است به اهدافی که رئیس‌جمهور چین مشخص کرده برسیم، نباید زمان را از دست بدهیم و باید در فرصت‌های موجود، با سرعت به سمت اهداف تعیین‌شده حرکت کنیم.

همراهان پزشکیان در سفر به نیویورک

رئیس‌جمهور سه‌شنبه برای حضور در نشست مجمع عمومی سازمان ملل راهی نیویورک خواهد شد. در این سفر، رئیس دفتر، معاون اطلاع‌رسانی، مشاور سیاسی رئیس‌جمهور و معاون تشریفات، پزشکیان را همراهی خواهند کرد. از وزرا و معاونان دولت، فقط عراقچی و چند نفر محدود از تیم رسانه‌ای به نیویورک می‌روند. رهبر انقلاب در دیدار رئیس‌جمهور و هیات دولت تذکر داده بودند مسؤولان و دستگاه‌ها مراقب موضوع اسراف باشند و بویژه در زمینه سفرها، هیات‌های همراه و محل اقامت این موضوع رعایت شود.

دستاورد دیپلماتیک برای حماس و ایران از نظر روزنامه صهیونیستی

روزنامه دست راستی اسرائیل هیوم گزارش داد دولت نتانیاهو به محمد بن‌سلمان، ولیعهد سعودی اعلام کرده است علاقه‌ای به پیشبرد روند عادی‌سازی روابط با ریاض نشان نمی‌دهد. در این مطلب که در نسخه انگلیسی روزنامه فوق منتشر شده، تصریح شده ابتکار صلح عربستان که با حمایت گسترده عربی همراه بود، به حالت تعلیق درآمده و روند عادی‌سازی با اسرائیل متوقف شده است. این در حالی است که تا قبل از آغاز جنگ غزه در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، ۲ طرف در حال آماده‌سازی بیانیه‌های مشترک برای اعلام عادی‌سازی بودند. به نوشته اسرائیل هیوم، این تغییر مسیر «یک دستاورد بزرگ دیپلماتیک برای حماس و ایران محسوب می‌شود».

فارن‌پالیسی:

۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده برگ چانه‌زنی ایران

وب‌سایت معتبر فارن‌پالیسی در گزارشی به آخرین تحولات دیپلماتیک میان ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پرداخت و نوشت: حملات نظامی آمریکا و اسرائیل در ژوئن به تأسیسات هسته‌ای ایران، هم ظرفیت غنی‌سازی پیشرفته ایران را کاهش داد و هم فضای دیپلماسی را سخت‌تر کرد. یکی از مطالبات اروپا ارائه توضیح درباره ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده است اما ایران آن را آخرین برگ چانه‌زنی خود می‌داند. نشست آتی مجمع عمومی سازمان ملل شاید آخرین فرصت برای کاهش تنش باشد ولی اختلاف اصلی بر سر حق غنی‌سازی پابرجاست. از نظر نویسندگان این گزارش، توافق اخیر ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ظاهر گامی به سوی بازگشت نظارت بین‌المللی بر برنامه هسته‌ای ایران بود اما در واقعیت هنوز توافق عملی مشخصی وجود ندارد.

ادعای تحلیلگر آمریکایی:

ایران نخستین جنگنده‌های چینی خود را دریافت کرده

«رایان داوسون» تحلیلگر سیاسی آمریکایی‌ای است که به خاطر نظرات و دیدگاه‌هایش درباره مسائل خاورمیانه، بویژه اسرائیل و فلسطین، شناخته شده است. او همچنین به خاطر انتقاداتش از سیاست‌های ایالات متحده در رسانه‌ها مورد توجه قرار گرفته است. داوسون در توئیتی در صفحه شخصی خود در ایکس نوشت: «ایران نخستین محموله جنگنده‌های چینی خود را دریافت کرده است». وی در زمینه‌های مختلف از جمله تاریخ، سیاست و رسانه‌ها فعالیت و محتوای خود را از طریق وب‌سایت‌ها، ویدئوها و پادکست‌ها منتشر می‌کند. داوسون به خاطر نظراتش علیه رژیم صهیونیستی، در رسانه‌های اجتماعی و برخی پلتفرم‌ها با محدودیت‌هایی مواجه شده است.

ایران ضمن اعلام آمادگی برای مذاکره، به طرف اروپایی درباره تعلیق همکاری با آژانس در صورت فعال‌سازی مکانیسم ماشه هشدار داد

شلیک به چشم آژانس

گروه سیاسی: کمتر از یک هفته به پایان زمان‌بندی یک ماهه برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه باقی مانده است. بر اساس فرآیند در نظر گرفته شده در برجام و اقدامات اروپا، ۶ مهر زمان اعلام رسمی فعال‌سازی مکانیسم ماشه است. پس از ارسال نامه به شورای امنیت برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه در ۶ شهریور، ۳ کشور اروپایی جمعه گذشته (۲۸ شهریور) یک گام دیگر برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه برداشتند. قطعنامه تمدید لغو تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران تصویب نشد تا حالا همه شواهد و احتمالات از قطعی بودن فعال‌سازی مکانیسم ماشه حکایت کند. البته در این بین هنوز برخی کارشناسان معتقدند امکان عدم فعال‌سازی مکانیسم ماشه و تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ وجود دارد. این کارشناسان معتقدند ۳ کشور اروپایی در مهلت باقیمانده تا ۶ مهر تلاش می‌کنند با تشدید فشارها ایران را متقاعد کنند شرایط آنها را بپذیرد. البته بدعهدی ۳ کشور اروپایی و بی‌توجهی آنها نسبت به توافق اخیر ایران - آژانس در قاهره که در واقع مسیر همکاری را هموار کرده بود، نشان داد اروپایی‌ها تصمیم خود را برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه گرفته‌اند.

با این وجود همچنان این انگاره مطرح است که کشورهای اروپایی تلاش می‌کنند در هفته پیش رو، مجددا اقداماتی برای پذیرش شروط خود توسط ایران انجام دهند.

بر همین اساس، اکنون طرفین در حال ارسال پالس‌هایی به هم هستند تا از اهرم‌های خود برای متقاعد کردن طرف مقابل استفاده کنند.

یکی از تبعات فعال‌سازی مکانیسم ماشه برای کشورهای اروپایی و آمریکا، عدم دسترسی آژانس به تاسیسات هسته‌ای ایران است. در صورت فعال‌سازی مکانیسم ماشه، مشخص می‌شود اروپا به تبعیت از آمریکا، مسیر دیپلماسی را کنار گذاشته و سیاست تشدید فشار بر ایران را در پیش گرفته است. به همین خاطر قاعدتا در صورت فعال‌سازی مکانیسم ماشه، امکان دسترسی آژانس به تاسیسات هسته‌ای ایران از بین می‌رود و این موضوع هزینه‌های سنگینی برای اروپا و آمریکا به همراه خواهد داشت. ایران نیز در مهلت یک هفته‌ای باقیمانده تا زمان فعال‌سازی مکانیسم ماشه، در حال یادآوری این تبعات برای طرف مقابل است. بر همین اساس شورای عالی امنیتی ملی با انتشار بیانیه‌ای تاکید کرد در صورت فعال‌سازی مکانیسم ماشه، همکاری‌های ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به حالت تعلیق در خواهد آمد.

شامگاه شنبه شورای عالی امنیت ملی به ریاست رئیس‌جمهور تشکیل جلسه داد. در اطلاعیه شورای عالی امنیت ملی درباره این جلسه آمده است: «در مورد وضعیت منطقه و ماجراجویی‌های رژیم صهیونیستی بحث و تبادل نظر انجام و بر این مهم تاکید شد که سیاست جمهوری اسلامی ایران در شرایط فعلی همکاری هرچه بیشتر برای ایجاد صلح و ثبات در منطقه است. همچنین اقدامات برخی کشورها در صحنه بین‌المللی که در زمینه‌های عملیات نظامی و تحریم‌ها مطرح شده، مورد واکاوی قرار گرفت؛ من‌جمله درباره اقدامات نسنجیده ۳ کشور اروپایی درباره مساله هسته‌ای ایران بحث و بررسی شد. به‌رغم همکاری‌های وزارت امور خارجه با آژانس، همچنین ارائه طرح‌هایی برای حل و فصل موضوع، با اقدامات کشورهای اروپایی عملاً مسیر همکاری با آژانس دچار تعلیق خواهد شد. همچنین به وزارت امور خارجه ماموریت داده شد در چارچوب تصمیمات شورای عالی امنیت ملی برای حفظ منافع ملی کشور به رایزنی‌های خود ادامه دهد».

■ راهبرد مذاکره از موضع قدرت

اطلاعیه شورای عالی امنیت ملی نشان می‌دهد ایران همچنان به دیپلماسی و مذاکره متعهد است اما با توجه به مواضع منطقی ایران در قبال خواسته‌های طرف اروپایی، همچنین مشخص شدن بدعهدی اروپا نسبت به توافق ایران - آژانس، موضع ایران در این باره کاملا مشخص است و در صورت فعال‌سازی مکانیسم ماشه، همکاری ایران و آژانس تعلیق خواهد شد. در واقع ایران از موضع قدرت همچنان متعهد به دیپلماسی است و اگر طرف اروپایی واقعا به دنبال حل و فصل موضوع از طریق دیپلماسی و مذاکره باشد، امکان توافق وجود دارد. واقعیت این است که توافق ایران و آژانس، به وضوح نشان داد ایران با وجود حمله آمریکا و رژیم صهیونیستی به تاسیسات هسته‌ای خود، حاضر به همکاری با آژانس و پذیرش بازرسی از تاسیسات هسته‌ای خود است اما رفتار اروپا در قبال این توافق، مصداق بارز بد عهدی بود. در مذاکرات میان ایران و نمایندگان اروپا در قطر، طرف اروپایی خواستار انجام توافق ایران با آژانس شد و مدعی بود این توافق، زمینه‌ساز تجدیدنظر اروپا درباره فعال‌سازی مکانیسم ماشه، همچنین اقدام آنها برای تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ خواهد شد. رافائل گروسی نیز مفاد توافق با ایران را به اطلاع طرف اروپایی رساند و با اخذ چراغ سبز اروپایی‌ها، این توافق را امضا کرد. بنابراین تصور می‌شد توافق تهران با آژانس، زمینه‌ساز حل و فصل موضوع شود. با این حال اما اروپایی‌ها یک بار دیگر بدعهدی خود را نشان دادند. هفته گذشته وزرای خارجه ایران و تروئیکای اروپا، تلفنی گفت‌وگو کردند. غیر از موضوع توافق با آژانس، ظاهرا عراقچی یک پیشنهاد جامع درباره توافق با اروپا مطرح کرد. با این حال اما پس از این مکالمه، وزارت خارجه آلمان در اطلاعیه‌ای، بدون توجه به مواضع پیشین خود درباره توافق با آژانس، یک بار دیگر از تمایل ۳ کشور اروپایی برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه خبر داد. امانوئل مکرون نیز در گفت‌وگو با کانال ۱۲ رژیم صهیونیستی مدعی شد پیشنهاد عراقچی اگرچه مطلوب است اما تصور می‌کند در ایران اراده‌ای برای انجام این پیشنهاد وجود ندارد. رئیس‌جمهور فرانسه سپس بر اساس این ادعای خود، گفت مکانیسم ماشه قطعا در موعد مقرر فعال خواهد شد.

اظهارات مکرون بویژه ادعای او مبنی بر اینکه ایران اراده‌ای برای اجرای مفاد پیشنهاد عراقچی ندارد، در واقع یک بهانه مضحک است. کما اینکه وزارت امور خارجه ایران در واکنش به ادعای مکرون تصریح کرد پیشنهاد عراقچی، در واقع پیشنهاد نظام است و جمهوری اسلامی به تعهدات خود همواره پایبند بوده.

به هر حال رفتار اروپایی‌ها نشان داد آنها بدون توجه به قول و قرارهای خود در مذاکرات، تمایل دارند نشان دهند بر تصمیم خود برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه اصرار دارند. همین رفتار سیاسی غیراخلاقی، همچنین غیرقانونی و غیرحقوقی بودن اقدام ۳ کشور اروپایی برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه، باعث شد چین و روسیه بشدت از آنها انتقاد کنند. پکن و مسکو طی ماه‌های اخیر در چند نوبت، ضمن انتقاد از این رویه اروپا، تاکید کرده‌اند فعال‌سازی مکانیسم ماشه غیرقانونی و خلاف موازین حقوقی است؛ موضعی که باعث شد این گمانه ایجاد شود که چین و روسیه به عنوان ۲ عضو شورای امنیت، با اجرای تحریم‌های این نهاد علیه ایران همراهی نمی‌کنند.

ایران نیز با توجه به این ظرفیت دیپلماتیک، در راهبرد اتخاذ شده خود به دنبال تداوم رایزنی‌های دیپلماتیک در این زمینه است؛ راهبردی که از یک سو به دنبال هم‌افزایی با کشورهای دوست برای مقابله با این رفتار غیرحقوقی اروپا و آمریکاست و از سوی دیگر همچنان مسیر مذاکره با این کشورهای اروپایی را باز می‌گذارد.

■ چانه‌زنی‌های روزهای آخر

بر اساس شواهد موجود، احتمال کمی وجود دارد ۳ کشور اروپا در تصمیم خود برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه تجدیدنظر کنند. با این وجود هنوز این احتمال - ولو بسیار اندک - وجود دارد که طرف اروپایی به دنبال آن است از طریق تشدید فشار بر ایران، امتیازات مد نظر خود را کسب کند. در مقابل - همانگونه که گفته شد - ایران ضمن تاکید و مقاومت بر مواضع منطقی و استدلال‌های حقوقی خود، به کشورهای اروپایی یادآوری می‌کند تصمیم آنها برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه، چه تبعاتی برای‌شان خواهد داشت.

تاکید شورای عالی امنیت ملی بر تعلیق همکاری‌های ایران با آژانس در صورت فعال‌سازی مکانیسم ماشه، در راستای یادآوری همین تبعات است. از سوی دیگر، شورای عالی امنیتی ملی با تاکید بر موضوع تعلیق همکاری با آژانس، این پیام را به اروپایی‌ها رسانده که هر نوع تصور مبنی بر اینکه پس از فعال‌سازی مکانیسم ماشه، طرف اروپایی مجددا خواستار همکاری ایران با آژانس شود، یک تصور و ذهنیت بی‌اساس است.

پیش‌بینی می‌شود ۳ کشور اروپا (آلمان، انگلیس و فرانسه) در نظر دارند در وهله اول مکانیسم ماشه را فعال کنند، سپس مجددا وارد رایزنی با ایران برای بازرسی آژانس از تاسیسات هسته‌ای‌اش شوند اما تهران به آنها اعلام کرده فعال‌سازی مکانیسم ماشه به معنای تعلیق همکاری‌ها با آژانس است. ضمن اینکه در صورت فعال‌سازی مکانیسم ماشه، اروپا و آمریکا دیگر اهرم فشاری بر ایران نخواهند داشت و در مواجهه با ایران، کارتی تحت عنوان امتیاز به ایران در اختیار ندارند.

البته شاید این ذهنیت مطرح باشد که پس از فعال‌سازی مکانیسم ماشه، طرف غربی با تهدید حمله نظامی، به ایران فشار بیاورد همکاری با آژانس را بپذیرد اما قاعدتا در صورت طرح چنین تهدیدی، در ایران همکاری با آژانس به عنوان یک تهدید نظامی تلقی می‌شود، چرا که به صورت طبیعی، این همکاری و ارائه اطلاعات درباره تاسیسات هسته‌ای و ذخایر اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصد ایران، بر توان بازدارندگی کشورمان تأثیر خواهد گذاشت.

به هر حال مشخص است در روزهای باقیمانده تا موعد فعال‌سازی مکانیسم ماشه، طرفین در حال استفاده از کارت‌های خود برای تأثیرگذاری بر تصمیم طرف مقابل هستند. ایران نیز بدرستی به طرف مقابل اعلام کرده تصمیم آنها برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه، در عمل باعث مسدود شدن هر نوع همکاری میان ایران و آژانس خواهد شد. به عبارتی اگر طرف اروپایی به دنبال حل مساله، یعنی بازرسی از تاسیسات هسته‌ای و کسب اطلاعات درباره ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد ایران است، فعال‌سازی مکانیسم ماشه، نه‌تنها باعث تحقق این مطالبه آنها نخواهد شد، بلکه عملا مساله را پیچیده‌تر هم خواهد کرد.

پنتاگون خواستار افزایش ۱۱۰ درصدی بودجه تولید موشک تاد شد تا کسری موشک‌هایی را که در جنگ ۱۲ روزه برای دفاع از رژیم صهیونیستی مصرف شد جبران کند

دفاع یک میلیارد دلاری

حسین کیامنش

وزارت دفاع ایالات متحده (پنتاگون) درخواست بودجه اضطراری جدیدی را به کنگره این کشور ارائه کرده که بخش قابل توجهی از آن، به ارزش نزدیک به یک میلیارد دلار، به جایگزینی موشک‌های رهگیر سامانه پدافندی تاد اختصاص دارد. این بودجه به طور خاص برای جبران هزینه‌های دفاعی آمریکا در حمایت از رژیم اشغالگر در برابر حملات موشکی ایران طی جنگ ۱۲ روزه طراحی شده است. در جریان جنگ ۱۲ روزه، نیروهای مسلح کشورمان در پاسخ به حملات تجاوزکارانه اسرائیل، نقاط متعددی را در سراسر سرزمین اشغالی با موشک‌های بالستیک و پهپاد هدف قرار داد که شامل موج‌های گسترده‌ای از حملات موفق بود. این حملات با دقت و هدفمندی طراحی شده بود و زیرساخت‌های حیاتی و حساس رژیم، از جمله تأسیسات نظامی و صنعتی را با موفقیت مورد اصابت قرار داد. برای مقابله با این حملات، سامانه تاد به کمک سامانه‌های پدافندی رژیم صهیونیستی آمد، زیرا پدافند چندلایه رژیم - شامل سامانه‌های آرو، فلاخن داوود و گنبدآهنین - ناکافی بود و نتوانست حجم بالای حملات و دقت آنها را خنثی کند. این اقدام، اگرچه از سقوط کامل پدافند اسرائیل جلوگیری کرد اما هزینه هنگفتی را بر دوش ایالات متحده گذاشت و ضرورت بازسازی فوری سامانه تاد را برای پنتاگون ایجاد کرد. بر اساس اسناد بودجه‌ای پنتاگون، بودجه پایه برای تأمین و تولید سامانه تاد در سال مالی ۲۰۲۶- که از اکتبر ۲۰۲۵ آغاز می‌شود- ۴۵۱,۳۶۳ میلیون دلار در نظر گرفته شده بود اما پس از جنگ ۱۲ روزه و مصرف گسترده موشک‌های تاد در دفاع از اسرائیل، پنتاگون اکنون درخواست اضطراری ۴۹۸,۲۶۵ میلیون دلار دیگر را مطرح کرده است. این افزایش، سرجمع بودجه درخواستی را به ۹۴۹,۶۲۸ میلیون دلار رسانده است، رقمی که نزدیک به یک میلیارد دلار است و نشان‌دهنده ابعاد گسترده هزینه‌های دفاع آمریکا از سرزمین اشغالی است.

باید توجه داشت افزایش ۱۱۰ درصدی صرفا برای جبران خسارات عملیاتی ناشی از دفاع ۱۲ روزه از رژیم طراحی شده و به تولید موشک‌های جدید فراتر از ذخایر موجود مربوط نمی‌شود، بلکه تنها برای بازگرداندن موجودی از دست رفته است.

هر موشک تاد ۱۲,۷ میلیون دلار قیمت دارد و بودجه درخواستی پنتاگون برای جایگزینی ۷۸ موشک مصرف‌شده اختصاص یافته است که تنها بخشی از ۱۰۰ تا ۱۵۰ موشک شلیک شده در این درگیری را پوشش می‌دهد. این اختلاف آماری نشان می‌دهد باقی موشک‌های مصرف‌شده، یعنی ۲۲ تا ۷۲ موشک، احتمالاً از بودجه‌های دیگر تأمین خواهد شد، هر چند جزئیات این منابع مالی به دلیل محرمانه بودن اطلاعات عملیاتی هنوز افشا نشده و ممکن است شامل بودجه‌های اضطراری دیگر یا جابه‌جایی برنامه‌های دفاعی دیگر باشد. به هر حال، این ارقام نشان‌دهنده فشار مالی قابل توجهی است که جنگ اسرائیل علیه کشورمان، بر سیستم دفاعی آمریکا وارد کرد. با همه اینها، بودجه ۹۴۹.۶۲۸ میلیون دلاری که ۰,۴۶ درصد ۲۰۵ میلیارد دلار بودجه پنتاگون برای سال ۲۰۲۶ را تشکیل می‌دهد، جایگاه ویژه تاد را در استراتژی دفاعی آمریکا برجسته می‌کند؛ بویژه به عنوان سپر دفاعی کلیدی سرزمین اشغالی.

این اولویت نشان‌دهنده نگرانی پنتاگون از کاهش ذخایر این سامانه در برابر تهدیدات بالقوه آینده است. نرخ تولید فعلی تاد -که بین ۴۰ تا ۵۰ موشک در سال تخمین زده می‌شود- به هیچ وجه نمی‌تواند این کمبود را به سرعت جبران کند، مگر اینکه خطوط تولید به صورت ۲۴ ساعته و ۷ روز هفته فعال شوند؛ اقدامی که خود هزینه‌های اضافی شامل نیروی کار، مواد اولیه و لجستیک را به همراه خواهد داشت و فشار بیشتری بر بودجه دفاعی ایالات متحده وارد می‌کند. البته موضوع صرفا به بودجه درخواستی برای جایگزینی موشک‌های تاد محدود نمی‌شود. برای درک کل هزینه‌های دفاعی‌ای که ایالات متحده برای دفاع ۱۲ روزه از اسرائیل متحمل شده، باید موشک‌های رهگیر دیگر را نیز در نظر گرفت که توسط جنگنده‌های آمریکایی یا ناوهای این کشور برای انهدام پهپادها و رهگیری موشک‌های شلیک شده ایران به کار گرفته شد. هرچند پنتاگون هنوز آمار دقیقی از تعداد این موشک‌ها منتشر نکرده اما هزینه‌های کلان آن، مشخصا فراتر از یک میلیارد دلاری که برای تاد در نظر گرفته‌اند می‌رود. در حالی که آمریکا و اسرائیل قدرت نظامی خود را به طور بی‌سابقه افزایش می‌دهند، مقامات آمریکا مانند وزیر خارجه ترامپ، از برنامه موشکی ایران بشدت انتقاد می‌کنند! مارکو روبیو در مصاحبه‌های اخیر خود، با اتهام‌زنی به کشورمان، تأکید کرده ایران باید از تمام برنامه‌های غنی‌سازی اورانیوم و تولید موشک‌های بالستیک دست بکشد؛ سیاستی که مشخصا به عنوان بخشی از کمپین فشار حداکثری دولت آمریکا دنبال می‌شود. لغو معافیت تحریمی بندر چابهار برای هند و مخالفت آمریکا با طرح انتقال گاز ترکمنستان به عراق از طریق ایران را نیز در راستای همین چارچوب فشار حداکثری علیه ایران، برای کنار گذاشتن قدرت موشکی می‌توان ارزیابی کرد.

روبیو در کنفرانس مطبوعاتی اخیرش با بنیامین نتانیاهو، برنامه موشکی ایران را ریسک غیرقابل قبول توصیف و اظهار کرد: «ایران نمی‌تواند موشک‌های دوربرد بسازد». این اظهارات در حالی بیان می‌شود که ایالات متحده بودجه‌ای ۲۰۵ میلیارد دلاری را صرفا برای تقویت نظامی خود در سال ۲۰۲۶ در نظر گرفته که نشان‌دهنده تلاش قابل توجه برای تقویت توان دفاعی این کشور است و شامل برنامه‌های پیشرفته تسلیحاتی و فناوری‌های دفاعی جدید می‌شود. افزون بر این، اسرائیل نیز بودجه نظامی خود را به طور چشمگیری افزایش داده است. ماه گذشته، اسرائیل کاتس، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی اعلام کرد با توجه به تجربه جنگ با ایران، بودجه نظامی رژیم برای سال ۲۰۲۶ به میزان ۴۲ میلیارد شِکل (معادل ۱۲,۵ میلیارد دلار) افزایش می‌یابد که بزرگ‌ترین اَفزایش از زمان جنگ ۱۹۶۷ تا امروز محسوب می‌شود. این افزایش که برای تقویت سامانه‌های دفاعی و تهاجمی از جمله تولید شتاب‌یافته رهگیرهای Arrow طراحی شده، بودجه دفاعی رژیم را از ۳۲,۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۴ به ۴۷ میلیارد دلار رسانده و ۹ درصد تولید ناخالص داخلی رژیم را در بر می‌گیرد که نشان‌دهنده تعهد شدید این رژیم به تقویت توان نظامی خود در برابر تهدیدات منطقه‌ای به طور خاص ایران است. آمریکا و اسرائیل در حالی که همزمان بنیه دفاعی و نظامی خود را تقویت می‌کنند و بودجه‌های هنگفتی به زرادخانه‌های‌شان می‌افزایند، به دنبال محروم‌سازی ایران از قدرت موشکی هستند! پروژه‌ای که عملا ایران را بی‌دفاع می‌کند و برای درگیری‌های احتمالی در آینده، حمله به کشورمان را با راحتی هرچه تمام‌تر ممکن می‌کند، آن هم بدون اینکه کوچک‌ترین پاسخی دریافت کنند. ریشه این تلاش‌ها را باید در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه جست‌وجو کرد؛ جایی که قدرت موشکی ایران با اصابت‌های دقیق به مراکز حیاتی و حساس فلسطین اشغالی، از جمله پایگاه‌های نظامی و زیرساخت‌های کلیدی، توانست آمریکا و اسرائیل را وادار به توقف جنگ کند. این موفقیت نشان داد توان موشکی کشورمان عامل مهم و اثرگذاری در معادلات قدرت در منطقه است. به همین دلیل، تلاش برای حذف نقطه قوت ایران از سوی آمریکا و اسرائیل با شدت بیشتری دنبال می‌شود تا از تکرار تجربه جنگ ۱۲ روزه در آینده، جلوگیری و برتری نظامی خود را بدون ترس از پاسخگویی حفظ کنند. این الگو را می‌توان در حملات دوره‌ای اسرائیل به سوریه مشاهده کرد که بدون پاسخ از سوی دولت شورشیان جولانی انجام می‌شود، یا حتی در حمله اخیر رژیم صهیونیستی به قطر که نشان‌دهنده برتری نظامی یکجانبه اسرائیل در برابر دولت‌های ضعیف به لحاظ دفاعی است. بدون شک، این رویکرد تلاشی برای تضمین برتری نظامی یکجانبه آمریکا و رژیم صهیونیستی در منطقه است که هدف نهایی آن مهار ایران و تضمین عدم توانایی کشورمان در دفاع از خود در برابر حملات آینده است.

ناترازی تسلیحاتی غرب در برابر پهپادهای روسیه

نگاه

ادامه از صفحه اول

■ پهپادهای ارزان، موشک‌های گران

مدت‌هاست پدافند هوایی به عنوان یکی از اصلی‌ترین شکاف‌های توانایی کشورهای ناتو شناسایی شده است. اتحادیه اروپایی نیز کشورها را تشویق می‌کند بخشی از وام ۱۵۰ میلیارد یورویی SAFE را صرف پدافند هوایی کنند اما بخش زیادی از این پول به تسلیحات بسیار گرانقیمت اختصاص می‌یابد. ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین هم تأکید کرد سامانه‌های پدافند هوایی MIM ۱۰۴- پاتریوت ساخت آمریکا و سامانه SAMP/T فرانسوی - ایتالیایی که هر کدام صدها میلیون دلار هزینه دارند، گزینه مناسبی برای استفاده علیه پهپادهای انتحاری ارزان‌قیمت روسیه نیستند.

اوکراین از چنین تجهیزاتی برای مقابله با امواج پهپادهای بدون سرنشین روسیه که هر شب ممکن است به صدها فروند برسد، استفاده نمی‌کند. در عوض، کی‌یف هواپیماهای بدون سرنشین ضدپهپاد بسیار ارزان‌قیمت خود را برای سرنگونی تهدیدات روسیه توسعه داده است.

این موضوع روز پنجشنبه در جریان یک جلسه توجیهی بین «مارک روته» دبیرکل ناتو و سفیران اتحادیه اروپایی در بروکسل مطرح شد؛ این نخستین بار بود که یک رئیس اتحادیه در چنین جلسه‌ای مشارکت می‌کرد. بسیاری از شرکت‌کنندگان نگران بودند پاسخ روز چهارشنبه، عدم آمادگی غرب را برجسته کرده باشد. ارتش‌های ناتو قادر نخواهند بود به طور منظم از F۳۵ها برای رهگیری چنین پهپادهایی استفاده کنند.

یکی از دیپلمات‌ها گفت: «خود روته این نتیجه را گرفت و هیچ کس هم مخالفت نکرد». به گفته «چارلی سالونیوس پاسترنک» مدیرعامل اندیشکده Nordic West Office مستقر در هلسینکی، تنظیم پاسخ ناتو به تجهیزات کم‌هزینه و انبوه روسیه مدت‌ها پیش باید انجام می‌شد.

وی گفت: «آیا درسی درباره چگونگی ردیابی و سرنگونی تعداد زیادی پهپاد ارزان‌قیمت وجود دارد که شامل موشک چند میلیون یورویی نباشد؟ البته اما این درس جدیدی نیست؛ تشکیلات سیاسی اروپا درباره آن چه کرده است؟»

وی افزود: «برخی کشورها که تهدیدات را به طور حادتری احساس می‌کنند، در حال تطبیق زرادخانه‌های خود هستند اما اجرای تصمیمات بودجه‌ای زمانبر است».

■ چالش‌های پهپادها

برخی غول‌های دفاعی اروپا در تلاشند خود را با رقابت تسلیحاتی پهپادی که به سرعت در حال تحول است، تطبیق دهند. اواخر آگوست، شرکت سوئدی «ساب» یک موشک کم‌هزینه جدید به نام «نیمبریکس» (Nimbrix) را ارائه کرد که برای خنثی کردن پهپادهای کوچک و کم‌ارتفاع طراحی شده است. آژانس خرید تسلیحات فرانسه (DGA) نیز اخیراً سفارش یک نمونه اولیه برای یک سیستم لیزر ضدپهپاد را از گروهی از شرکت‌ها از جمله MBDA، Safran، Thales و Cilas دریافت کرده است.

با این حال، شرکت‌های کوچک و نوآور ممکن است برای نفوذ در بازار مشکل داشته باشند. «ولریکه فرانک» از شورای اروپایی روابط خارجی می‌گوید: «استارت‌آپ‌ها پیشرفت زیادی کرده‌اند ولی ما لزوماً در اروپا [آنچه آنها می‌فروشند] را هنوز نخریده‌ایم».

وی افزود در زمینه دفاع در برابر پهپادها ۲ چالش اصلی پیش رو وجود دارد؛ اول اینکه یک سیستم واحد قادر به دفع تمام تهدیدات نخواهد بود: «به طور قطع، ما به یک دفاع لایه‌ای، با اقدامات متقابل الکترونیکی و جنبشی نیاز خواهیم داشت». مورد دیگر سرعت پیشرفت فناوری است: «هر ۲ طرف، یعنی اوکراین و روسیه به طور مداوم در حال تطبیق پهپادهای تهاجمی و دفاعی خود در یک مارپیچ تکنولوژیک هستند». ژنرال «تیری بورکهارد» رئیس سابق ستاد دفاع فرانسه ماه گذشته به پلیتیکو گفت برای ارتش‌های اروپا، این امر مستلزم تغییر الگوهای سنتی خرید محموله‌های کوچک تسلیحات گرانقیمت خواهد بود. وی افزود: «برخی تجهیزات، احتمالاً بهتر است به صورت دسته‌های ۱۰، ۱۵، ۲۰ یا شاید ۵۰ تایی خریداری شوند. مهم نیست شرکتی که آن را توسعه می‌دهد قادر به ارائه پشتیبانی برای ۲۰ سال نباشد، زیرا در طول یک سال، یا آن چیز در میدان نبرد از بین خواهد رفت یا منسوخ خواهد شد».

منبع: politico